

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานจุดผ่อนปรน
ทางการค้า ชายแดนไทย - พม่า ช่องทางก๊วผาวอก
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

พันโท ชนศักดิ์ เก่งถนอมมี

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์	ดร.ม.ล.พันธุ์สุรย์	ลดาวัลย์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ศิริพงษ์	ลดาวัลย์ อนุชญา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ณัฐ	ชพานนท์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานจุดผ่อนปรนทางการค้าชายแดนไทย - พม่า ช่องทางก๊วผาวอก อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานและความก้าวหน้าของจุดผ่อนปรนทางการค้าช่องทางก๊วผาวอก ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อนโยบายการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนและต่อความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน 2) เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงาน และความก้าวหน้าของจุดผ่อนปรนแห่งนี้ว่ามีสาเหตุที่มา และ/หรือ เกิดจากปัจจัยกระทบในเรื่องใดบ้างทั้งของฝ่ายไทยและพม่า 3) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในทิศทางและแนวโน้มของจุดผ่อนปรนแห่งนี้ต่อการพัฒนาไปสู่การเป็นจุดผ่านแดนถาวรในอนาคต การศึกษานี้ได้เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย บทความวิชาการ ผลการประชุมสัมมนา รวมทั้งเอกสารรายงานของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และจากการสัมภาษณ์บุคคลจากหน่วยงาน องค์การทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนผู้ที่มีบทบาท และ/หรือ เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจุดผ่อนปรนแห่งนี้ จำนวน 18 คน โดยใช้แนวคิดการพึ่งพาอาศัยกัน (Interdependence) หรือ การพึ่งพิงซึ่งกันและกัน (Mutual Dependence) และแนวคิดโลกาภิวัตน์ (Globalization) มาเป็นกรอบในการศึกษา จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานจุดผ่อนปรนแห่งนี้เกิดจากปัจจัยหลัก 3 ประการ กล่าวคือ

1) การที่รัฐบาลพม่า ยังคงสงวนท่าทีต่อกระแสการพัฒนา โดยการให้ความสำคัญในด้านปัญหาความมั่นคง มากกว่าการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้โอกาสในการพัฒนาจุดผ่อนปรนทางการค้าชายแดนขึ้นอยู่กับปัจจัยสถานการณ์ในพื้นที่เป็นหลัก ส่งผลให้การดำเนินงานและการพัฒนาจุดผ่อนปรนแห่งนี้ขาดความต่อเนื่อง

2) รัฐบาลทหารพม่า ยังมีท่าทีไม่ไว้วางใจต่อฝ่ายไทย โดยเฉพาะในด้านการดำเนินงานทางเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากลักษณะความแตกต่างของระดับการพึ่งพาอาศัยกันทางด้านเศรษฐกิจระหว่างไทย-พม่า ณ จุดก่อนปรนแห่งนี้ ซึ่งรัฐบาลพม่ามองว่ายังเป็นฝ่ายที่เสียเปรียบ นอกจากนี้ท่าทีดังกล่าว ยังเกิดจากความไม่พอใจในข้อตกลงทางการค้าชายแดนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งฝ่ายไทยยังคงควบคุมสินค้านำเข้าบางรายการ โดยเฉพาะสินค้าทางการเกษตรที่พม่าต้องการให้มีการแก้ไข

3) ความคิดเห็นที่แตกต่างและไม่สอดคล้องกันของภาครัฐและภาคเอกชนไทย อันมีผลมาจากลักษณะการดำเนินงานของทั้งสองฝ่าย มุ่งเฉพาะภาระหน้าที่ของตนเพียงด้านเดียว ทำให้การดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นทางการ ณ จุดก่อนปรนแห่งนี้ ไม่ดำเนินก้าวหน้าเท่าที่ควร

ข้อสังเกตจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ทุกฝ่ายควรมีความเห็นที่ตรงกันในความสำคัญของจุดก่อนปรนแห่งนี้ ที่จะสามารถพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนให้เกิดขยายตัวไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนภูมิภาคส่วนนี้ และพัฒนาไปสู่จุดผ่านแดนถาวรได้ในอนาคต ดังนั้นจึงสมควรที่ทุกฝ่ายจะได้หยิบยกประเด็นปัญหาอุปสรรคที่กล่าวแล้วนั้นมาพิจารณาดำเนินการอย่างจริงจัง และโดยต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้โอกาสแห่งความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนภาคเหนือ มีความเป็นไปได้มากขึ้น

Independent Study Title   Problems and Obstacles in the Operation of the Trading Post along Thai - Myanmar Border at Kew Pha Wok, Chiang Dao District, Chiang Mai Province

Author   Lieutenant Colonel Thanasak Kengthanomma
M.A.   Political Science

Examining Committee

Assoc. Prof. Dr. M.L. Bhansoon	Ladavalya	Chairman
Assist Prof. Siripong	Ladavalya Na Ayuthya	Member
Assist Prof. Nat	Chapamond	Member

Abstract

The study on the problems and obstacles in the operation of the trading post along Thai – Myanmar border at Kew Pha Wok, Chiang Dao District, Chiang Mai Province has three respective objectives : 1) to study the operation and progress of the Kew Pha Wok Trading Post concerning the promotion of border economy policy and Thailand's relations with its neighbor, 2) to study and evaluate problems and obstacles effecting the operation and progress of this trading post both from the Thai and Myanmar sides, and 3) to study on the direction and prospect of this trading post in the possible development towards the permanent trading post in the future.

This study has collected data from research papers, academic articles, seminar proceedings, and other public and private document as well as the interviews from both the public and private sectors whose roles are related to the operation of this trading post. The number of interviewees are 18. The theoretical concept of this study is based on concepts of interdependence or mutual dependence and globalization.

The study has found that problems and obstacles in the operation of this trading post are threefold, namely :

1) The Myanmar military junta still has some reservation against the development concept by placing more emphasis on security problem than national economic development.

This, in turn, makes the chance of the trading post development dependent on the border situation factor, which, in effect, slows down the development process of this trading post.

2) The Myanmar military junta is still doubtful of the Thai attitude, especially in economic motives. This was due to different levels of economic interdependence between Thailand and Myanmar at this trading post which the latter saw it disadvantageous to the Thai side. Besides, the Myanmar authorities are dissatisfied with the existing border trade agreement which the Thais still have control of certain imports particularly agricultural products that the Myanmar side wants to be corrected.

3) Differences of opinions and lack of common position between the public and the private sectors from the Thai side have resulted in the delay of progress in a concrete collaboration as far as the operation of this trading post is concerned. They should agree on a common goal before launching this plan

Some observation can be made from this study that everyone concerned should agree to each other on the importance of this temporary trading post which will boost border economy and bring about economic spill-over to other neighboring countries. This will also lead the Kew Pha Wok trading post to become the permanent post in the future. Therefore, it is appropriate for every party concerned to raise the problems and obstacles earlier mentioned for serious deliberation on a regular basis so that the chance of success in northern border economic development becomes more possible.